

ד"ר עוזיאל פוקס – יחסם של גאוני בבל אל נוסח התלמוד הבבלי

תקופת הגאונים היא התקופה שבה התעצב נוסחו של התלמוד הבבלי. בתקופה זו עבר התלמוד ממסירה על פה לכתובה בכתבי יד, ובתקופה זו עבר מן המרכז שבבבל לכל תפוצות הגולה. בספרות המחקר – וכבר קודם לכן בתקופת הראשונים – ניתן משקל רב לנוסחותיהם של גאוני בבל. מטרתו של מחקר זה היא לבחון את יחסם של גאוני בבל לנוסח התלמוד הבבלי. במחקר ייבחנו המקורות שבהם גאוני בבל טיפלו בנוסחי התלמוד: התייחסו אליהם, הגיהו אותם, הציעו להם אלטרנטיבה וכיו"ב.

החלק הראשון של מחקר זה כולל פרקי מבוא, והחלק השני כולל את כל המקורות שבהם גאוני בבל טיפלו בנוסח התלמוד.

המבוא יכלול את הפרקים הבאים:

1. תולדות המחקר.
2. מניעי העיסוק של הגאונים בנוסח התלמוד.
3. דרכי הטיפול של הגאונים בנוסחי התלמוד.
4. הגהת התלמוד בתקופת הגאונים.
5. האם התלמוד נמסר בתקופה זו בעל פה או בכתב.
6. כמה פרקים קטנים נוספים (האם היו הבדלים בנוסח התלמוד בין סורא לבין פומבדיתא; האם גאוני בבל השתמשו בספר הלכות גדולות בהקשר של הטקסט התלמודי, ועוד).

אסופת המקורות תכלול:

1. את המקור עצמו.
2. פרטים ביבליוגרפיים על מקורו (כתבי יד, היכן נדפס).
3. פרטים הקשורים לזיהוי הכותב.
4. אזכורים של המקור בספרות המחקר.